

**This is an electronic reprint of the original article.
This reprint *may differ* from the original in pagination and typographic detail.**

Author(s): Jääskelä, Päivikki

Title: Tutkimuksellisia työkaluja yliopisto-opetuksen arviointiin

Year: 2016

Version:

Please cite the original version:

Jääskelä, P. (2016, 31.3.2016). Tutkimuksellisia työkaluja yliopisto-opetuksen arviointiin. Tiedeblogi. Retrieved from <https://www.jyu.fi/blogit/tiedeblogi/jaaskela>

All material supplied via JYX is protected by copyright and other intellectual property rights, and duplication or sale of all or part of any of the repository collections is not permitted, except that material may be duplicated by you for your research use or educational purposes in electronic or print form. You must obtain permission for any other use. Electronic or print copies may not be offered, whether for sale or otherwise to anyone who is not an authorised user.

Tutkimuksellisia työkaluja yliopisto-opetuksen arviointiin

Päivikki Jääskelä. Kuvaaja: Jukka Matilainen

Yliopisto-opetuksen kehittämishankkeen alkuvuosina sain hankeopettajilta tutkimustoiveita tyyliin "Emmehän voi mennä opiskelijan pään sisälle, mutta jotain kättä pidempää työkalua tarvittaisiin opetuksen kehittämiseen!". Ja: "Olemme lähteneet radikaalisti muuttamaan opetusta ja toimintatapoja, eritoten suhtautumista opiskelijoihin ja on sellainen tuntuma, että olemme tehneet jotain oikeinkin. Mutta mistä kaikesta tässä oikeastaan on kyse? Pystyisitkö sinä tutkimaan tätä?"

Oli tartuttava oppimisen jarruihin, motivaatio-ongelmiin, ilmapiirikysymyksiin, osallistumattomuuden syihin... Tehtävä tuntui alkuun tutkimuksellisesti mahdottomalta, mutta päätettiin ottaa härkää sarvista! Yliopistokoulutukseen tarvitaan tutkimusperustainen pedagoginen [työkalu](#), joka avaa opetus- ja oppimistilanteiden arviointiin uudenlaisia näkökulmia.

Toimijuus nähdään olennaisena osana elinikäistä oppimista ja työelämän asiantuntijuutta. Kyse ei ole pysyvästä ominaisuudesta tai muuttumattomasta asiantilasta – pikemminkin prosessista, jota rakennetaan koko elämäniän ajan. Tilannekohtaisesti toimijuutta voidaan kuitenkin kokea ja arvioida erilaisina resursseina, joita rakentavat toisaalta yksilö itse oman osaamispääomansa ja kokemustensa kautta, toisaalta ne (valta)suhteet ja toiminnan rakenteet, joissa yksilöt toimivat.

Miksi toimijuutta ei työestetä yliopistokoulutuksessa, pedagogisin keinoin? Ehkä käsite koetaan teoreettisena – sitä saatetaan pitää kasvatustieteilijöiden hapatuksena.

Kansainvälisten referee-asiantuntijoiden mukaan [toimijuustutkimuksella](#) on tässä yliopistossa tehty merkittävä kontribuutio. On tuotu koulutuksen tarkasteluun kokonaisvaltainen viitekehys, joka tarjoaa uudenlaisia tapoja analysoida ja arvioida koulutuksen laatua.

Huomio on tällöin monenlaisissa oppimista edistävissä tai estävissä tekijöissä, kuten esimerkiksi oppimismotivaatioissa, kompetenssiuskomuksissa, osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksissa, luottamuksessa ja valtasuhteissa, joissa uutta tietoa ja ymmärrystä rakennetaan.

Rehtorin rahoittamissa opetuksen kehittämishankkeissa tutkimus liittyy läheisesti varsinaiseen kehittämistyöhön. Hankeryhmä toimii laboratoriona, jossa tutkimusperustaisesti kehitetään yhdessä

uusia opetusmenetelmiä, oppimisympäristöjä ja tapoja arvioida opetusta. Samalla sukelletaan yhdessä kohti uutta ymmärrystä opetus- ja oppimistilanteista. Tällaisen työskentelyn tuloksena on syntynyt juuri validoitu opiskelijan toimijuusmittari, joka on sekä tutkimusmenetelmä että pedagogisen kehittämisen väline.

31.3.2016 Päivikki Jääskelä, tutkijatohtori, opettajankoulutuslaitos, Jyväskylän yliopiston opetuksen kehittämishanke